

РЕШЕНИЕ

№ 42258

гр. София, 16.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав, в публично заседание на 18.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ваня Стоянова

при участието на секретаря Лилия Благоева и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **4280** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, по реда на чл.203 – 207 АПК. Производството е образувано по искова молба от А. Е. Б. от [населено място],[жк], вх. Ж, ет. 7, ап.73, чрез адв. Л. Н. Б., от САК, със съдебен адрес: [населено място]. [улица], бл.14А вх.В, ап. 51 срещу Столична дирекция на вътрешните работи, [населено място], [улица] за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 40 000 лева, от които неимуществени вреди в размер на 30 000 лева за претърпени болки и страдания, причинили му временно разстройство на здравето, неопасно за живота, вследствие от противоправни действия на служители на СДВР, ведно със законната лихва, считано от 25.04.2020г. датата на настъпилото увреждане до окончателното изплащане на сумата и неимуществени вреди в размер на 10 000 лева във връзка с издадената и обявена като незаконосъобразна Заповед за задържане с рег. № 229зз-770/25.04.2020г изд. от Л. К. Л. на длъжност старши полицаи при 05 РУ - СДВР, от което задържане е получил посттравматичен стрес от преживяното, отразили се изключително негативно на личния му живот и психическото му състояние, ведно със законната лихва, считано от 08.05.2024г., когато е отменена незаконосъобразната заповед с Решение на СРС, до окончателното изплащане на сумата. Претендира всички направени разноски по делото, включително адвокатски хонорар.

В исковата молба се твърди, че на 25.04.2020г. ищецът А. Б. бил задържан по подозрение за държане на наркотични вещества, като бил вкаран в полицейски бус, без прозорци, където му бил нанесен побой с полицейски палки и електрошок от полицейски служители в буса. Свидетели на неправомерните действия на полицейските служители станали А. Я. П., Я. П. П., Е. Е. Г. - П., и Т.

М. И., които изложили подробни разпити в съдебна фаза по нощд 15802/2020г. по оп. на СРС НО 9 - ти състав. Те потвърдили как пред тях Б. е вкаран в полицейски бус с рег. [рег.номер на МПС] и № 24-1132 за извършване на обиск. В буса имало полицейски служители. Б. не оставал сам в превозното средство. Не се виждало какво става вътре поради липсата на странични стъкла. Чували се мъжки писъци, викове и стонове, продължили между час и два. Твърди се, че от нанесения побой Б. получил множество наранявания, описани в приложения С. № 95.04/2020г. и СМЕ по нощд № 15802/2020г., които безспорно доказано са получени в резултат на термично въздействие с електрошок и действието на твърди тъпи предмети, каквито се явяват полицейските палки. От заключението в СМЕ е извлечен и извода, че не са налице морфологични основания да се приеме самонараняване. Сочи се, че след нанесения му побой, Б. бил отведен в 05 РПУ, където в пребито състояние бил задържан за срок от 24 часа със заповед за задържане, която е отменена с Решение от 08.05.2024г. по нахд № 5323/2020г. по оп. на СРС НО 16 - ти състав, с което задържането на Б. се явява незаконосъобразно. В последствие срещу Б. е повдигнато обвинение по чл. 354а ал. 3 от НК, за което е оправдан по нощд 15802/2020Г. по оп. на СРС НО.

В исковата молба е направен извод, че в резултат на извършените от служителите на СДВР незаконосъобразни действия, състоящи се в причинена телесна повреда, Б. е понесъл нематериални вреди, изразяващи се в множество болки и страдания, както и временно разстройство на здравето, неопасно за живота, породени от причиненото му телесно увреждане, които продължили за период от 8 -12 дни. В периода Б. не е бил в състояние да упражнява нормално работната си дейност, както и други житейски и битови дейности.

От друга страна, Б. за неопределен период от увреждането, в следствие на нанесения побой, както и на незаконното задържане, е живял в постоянен посттравматичен стрес и уплах, че може да последват нови репресии от страна на органите на властта срещу него. Загубил е доверие и е изпитвал страх от тях, което също му е нанесло тежка психическа травма. Ищецът се усамотил, изцяло променил начина си на живот, което го довело до психически срив.

Първите месеци след инцидента имал силно нарушен сън, кошмари, свързани с побоя и задържането. Предпочитал да си стои повече вкъщи, нямал желание да излиза и да се среща с хора. Изпитвал страх да бъде навън. Случвало се да получава внезапно сърцебиене, недостиг на въздух, замайване, което наподобявало панически пристъп.

С оглед на изложеното в исковата молба е направен извод, че е налице причинно-следствена връзка за нанесени нематериални вреди вследствие от противоправни действия от служители на Столична Дирекция на Вътрешните Работи на А. Е. Б. по смисъла на чл. 1 ал. 1 от ЗОДОВ, като ищецът е претърпял болки и страдание, причинили му временно разстройство на здравето, неопасно за живота, в следствие от противоправните действия на служители на СДВР - както и посттравматичен стрес от преживяното, отразили се изключително негативно на личния му живот и психическото му състояние, в размер на 30 000 /тридесет хиляди/ лева. От друга страна намира също, че е налице причинно-следствена връзка за причинени му нематериални вреди и във връзка с така издадената и обявена като незаконосъобразна Заповед за задържане с рег. № 22933-770/25.04.2020г изд. от Л. К. Л. на длъжност старши полицаи при 05 РУ - СДВР от което задържане е получил посттравматичен стрес от преживяното, отразили се изключително негативно на личния му живот и психическото му състояние - в размер на 10 000 /десет хиляди/ лева.

В съдебно заседание ищецът се представлява от адвокат Б., поддържа изцяло исковата молба като доказана по вид и размер. На база както на свидетелските показания, така и на изготвените две експертизи по делото, моли да бъде уважен размера, в който е претендиран. Иска присъждане на всички разноски по делото, включително депозитите и адвокатското възнаграждение. Представя

подробни писмени бележки.

Ответната страна, СДВР, чрез юрисконсулт С. оспорва исковата молба като недоказана и необоснована. В условията на евентуалност, моли да бъде редуциран така предявения иск. С оглед изхода на делото, иска да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в полза на СДВР и в размер по преценка на съда. В случай, че адвокатския хонорар надвишава минималния за този вид дела като правна помощ прави възражение за неговата прекомерност. Представя писмени бележки.

СГП, чрез прокурор Десислава Кайнакчиева счита, че от събраните по делото доказателства се установява, че ищецът е претърпял лека телесна повреда. Претендираният от него размер на обезщетение за болки и страдания намира за изключително завишен, тъй като категорично не е доказано претърпените болки и страдания да съставляват 30 000 лева физически и 10 000 лева психически вреди от съответните неправомерни действия. Счита, че съда следва силно да редуцира размера на вредите, тъй като заявените не съставляват справедливи по смисъла на чл. 52 от ЗЗД.

Административен съд София град, съобразно наведените от страните факти и обстоятелства и приложените от страните доказателства, намира следното от фактическа и правна страна: На 25.04.2020г. ищецът А. Б. бил задържан по подозрение за държане на наркотични вещества, като бил вкаран в полицейски бус, без прозорци, където му бил нанесен побой с полицейски палки и електрошок от полицейски служители в буса. Свидетели на неправомерните действия на полицейските служители станали А. Я. П., Я. П. П., Е. Е. Г. - П., и Т. М. И., които изложили подробни разпити в съдебна фаза по нощ 15802/2020г. по оп. на СРС НО 9 - ти състав. Те потвърдили как пред тях Б. е вкаран в полицейски бус с рег. [рег.номер на МПС] и № 24-1132 за извършване на обиск. В буса имало полицейски служители. Б. не оставал сам в превозното средство. Не се виждало какво става вътре поради липсата на странични стъкла. Чували се мъжки писъци, викове и стонове, продължили между час и два. Твърди се, че от нанесения побой Б. получил множество наранявания, описани в приложения С. № 95.04/2020г. и СМЕ по нощ № 15802/2020г., които безспорно доказано са получени в резултат на термично въздействие с електрошок и действието на твърди тъпи предмети, каквито се явяват полицейските палки. Причинили са му временно разстройство на здравето неопасно за живота. Към исковата молба са представени С. 95.04/2020г. издадено от д-р А. Н. Х., специалист съдебна медицина и деонтология при МУ, С. от предварителни сведения, на 25.04.2020г. около 14.00, ищецът Б. съобщава за нанесен побой от група униформени полицаи, заключението по което е, че са установени кръвонасядания по двете ръце, двата крака, предна и задна повърхности на гръдния кош и двете поясни области, кръгловати изгаряния на задното дясно бедро, за които е посочено, че могат да се получат от термично въздействие на електрически ток, а останалите травматични увреждания са в резултат на действие на твърди, тъпи предмети и могат да се получат по време и начин, както съобщава пострадалия. С постановена оправдателна присъда от 05.05.2022г. по нощ 15802/2020г. Б. е признат за невиновен, за това, че на 25.04.2020 г., около 15.15 часа в [населено място], [жк], [улица], в преден десен джоб на панталона си, без надлежно разрешително, съгласно Закона за контрол на наркотичните вещества и прекурсурите (ЗКНВП), е държал високорискови наркотични вещества - коноп (марихуана), с процентно съдържание на наркотично действащ компонент - тетрахидроканабинол от 11 % с нето тегло 9,82 грама, на стойност 58.92 лева, престъпление по чл. 354а, ал. 3, т. 1 от НК, поради което и на основание чл. 304 НК е оправдан по обвинението за престъплението по състава на чл. 354а, ал. 3, т. 1 от НК.

Представени са и мотивите към присъдата, видно от които СРС е изложил, че телесната увреда по тялото и крайниците е в резултат на приложено полицейско насилие над Б. на

25.04.2020г., като ВЛ назначено по нохд 15802/2020г. е посочило тяхната морфология и начин на възникване. СМЕ по нохд 15802/2020г. СРС се съдържа по делото. От доказателствата по делото се установява и обстоятелството, че на 25.04.2020г. е издадена заповед за задържане № 22933-770 от 25.04.2020г., от ст.полицай на 5то РУ СДВР, с която Б. на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР е задържан в 14.00, освободен на 26.04.2020г., 13.00ч., като с влязло в сила на 07.06.2024г. Решение№ 20122049 от 08.05.2024г. по нохд № 5323/2020г., СРС е отменена заповедта като незаконосъобразно издадена на процесната дата, като задържането се явило непропорционално на преследваните легитимни цели, като е създало повече вреди на лицето, вследствие на лишаването му от свобода за определен период от време в специализирано помещение в сградата на 05 РУ-СДВР, явно несъразмерими с преследваните цели, като съдът е приел за показателно в тази насока и произнасянето с присъдата на състав на СРС, цитирана по-горе, с която Б. е признат за невиновен по обвинение за престъпление по чл. 354а ал. 3 т. 1 НК.

По настоящото дело са разпитани свидетелите Свидетелят Д. Е. Т., 39 г., българка, български гражданин, осъждана (реабилитирана), сестра на ищеца. Съобщила, че имат близки отношения с Б.. Преди се виждали по - често, особено в периода, когато настъпило събитието и по-точно събитието, заради което се води делото. Брат й имал нанесени рани и тогава се грижела доста повече за него, съответно се виждали по-често. В момента се виждат един или два пъти седмично. Събитието се случило април 2020 г. Не е била свидетел на самите наранявания, той й споделил за случката и съответно какво се е случило, след като били извършени нараняванията. Спомня си, че брат й изпитвал болки и страдания. Помагала му с домакинската работа, грижела се за него. Посещавала жилището, в което живее почти всеки ден. Това било в периода, когато била в майчинство и поради тази причина можела да осъществява това. Споделял й, че му е трудно, изпитвал безсъние, споделял за болките също така. Помагала му изцяло с домакинската работа. Този случай му се отразил зле на психическото състояние. Изпитвал страх, даже впоследствие изпаднал в депресивно състояние. Затворил се в себе си, изпитвал страх, че това нещо може да се повтори. Имало отражение върху психиката. Безсънието продължило доста дълъг период, не може да каже точно колко дълго, но със сигурност месеци. Брат й се затворил в себе си, не комуникирал толкова много с роднини и приятели. Ходил на работа, но общо взето бил взел малко от работа вкъщи и бил затворен в себе си. Не споделял толкова много, за нея той вътрешно изживявал случилото се. Споделил й още, че след побоя е бил държан в ареста за 24 ч. Разказите му били изпълнени със страх и страдание. При цялата случка в ареста е имало физически последствия, което е доказано с необходимите документи и експертизи. Описва брат си като кротък, спокоен и винаги гледа да помогне на хората около себе си, отдаден е на това. Не би го определила в никакъв случай като агресивен. Брат й не е имал друг път проблеми с органите на реда, доколкото й е известно. След преживения стрес брат й приемал болкоуспокояващи за болките и травмите. Не е приемал успокоителни. В този период се грижела само тя за него, тъй като той нямал приятелка или съпруга.

От разпита на свидетеля Н. Л. Г., на 50 г., става ясно, че с Б. се познават поне от 30 г. В периода през 2020 г., помни, че той претърпял инцидент, тъй като веднага след случая отишъл у тях. Треперел, бил целия в охлузвания и синини, като му показал, че бил изгорен с електрошок. Не бил на себе си просто. Той му споделил, че е бил бит от полицаи и че е бил задържан след това в ареста. Той му споделил, че е изпитвал страх, боляло го тялото дълго време след този случай. А. спрял да излиза. Преди това излизали 2-3 пъти седмично. Чували се по телефона, за да му дава подкрепа, но истината е, че седял сам вкъщи и ходел от вкъщи на работа, не смеел да излиза. Споделял му, че изпитва страх и стрес. Казвал, че се буди през нощта, притеснявал се да излиза навън. При среща с полицаи, дори отдалече, изпитвал страх и паника от това, че може да му се

повтори тази случка. Според него, той не е същия човек, защото те напоследък се виждат много рядко. Дори да го покани на рожден ден или парти, той избягва, което не е обичайно за него. По настоящото дело са назначени две експертизи по искане на ищеца-съдебно психологическа и СМЕ. Според заключението по СПЕ, вещото лице е направило извод, че при А. Б. се отчита наличие на страх, напрежение и тревожност при разговор, споделяне или спомняне за процесните събития, при които през пролетта на 2020 г. бил спрял за проверка от патрулиращи полицаи, бил натоварен в бус, където му бил нанесен бой от маскирани полицаи, бил принудително отведен и задържан в ареста за 24 ч. При разговор за тези събития интензитетът на емоциите у г-н Б. се променя, той става тих, предпазлив, напрегнат, сякаш очите му се насълзват, но с цел да демонстрира запазена мъжественост, запазва самообладание и не се разплаква. Ситуацията, свързана с нанесения му побой, все още е активна в съзнанието на г-н Б. и му носи силно негативни спомени, чувство на страх от полицаи, усещане за несправедливост и безпомощност. Според вещото лице, може да се приеме, че у ищеца има силни негативни спомени за преживяното от него през пролетта на 2020 г. при задържането му от полицаите и последващите им действия и това, което му се е случило в ареста. Тези преживявания могат да се приемат като психо-емоционална травма. Все още у имало силен страх от полицаи, нарушения в съня, понижено настроение и социална отдръпнатост. ВЛ е категорично, че негативните емоции при г-н Б. все още не са отшумели от преживяното. Психо-травмените спомени за събитието от 2020 г. все още са активни. Събитието не е преработено и не е интегрирано. Проведените изследвания за целите на тази СПЕ могат да бъдат обективни към текущото състояние на ищеца. При провеждане на изследванията се констатираше, че при г-н Б. е налице завишена емоционалност, подтиснато настроение, слаба социална ангажираност, наличие на страхови преживявания, леко изразена депресивна симптоматика, при запазена работоспособност и фиксация към работната ангажираност. Леко занижена самооценка, намален енергетичен потенциал, нарушения в съня, лесно са събуждал. Изразено подчиняем, добронамерен, изпитва известни трудности при отстояване и постигане на целите си. Спазва общоприетите норми на поведение, разбира и отговаря съответно на зададените му въпроси. Вещото лице посочва, че що се касае за описване на психологичното състояние на г-н Б. преди инцидента, то това се базира на свидетелски показания и самоописание на ищеца. Според ВЛ, по данни на г-н Б., преди инцидента той бил смел, весел, излизал често, имал много приятели, с които често излизал. Споделя също, че никога не е имал проблеми с органите на закона, освен фишове и актове за нарушения при шофиране и паркиране, и в тази връзка не е подозирал, че нещо такова може да му се случи. При ищеца било налице социално отдръпване от приятелския кръг и от социални занимания и активности. Избягва ненужни и спонтанни излизания навън, отказва срещи с приятели. Социалната му роля на работещ човек и човек с отговорности към обществото е съхранена. След инцидента е имал период от 2-3 седмици с намалена работоспособност, поради силна болка от нанесените му травми и наранявания. Взаимоотношенията му в семейството са съхранени, той има подкрепата на роднините си. Изпитвал е срам от сина си и не е искал той да разбере за случая, но това не е довело до промяна във взаимоотношенията им. Социалната му идентичност е съхранена. Има загуба на доверие към органите на реда, загуба на доверие към униформени полицаи и страх от евентуални бъдещи събития от подобен характер. В съдебно заседание вещото лице д-р Ж. Т.-клиничен психолог поддържа заключението, прието е без възражения и съдът кредитира изцяло. Според СМЕ, изготвена от д-р С., специалист ортопедия и травматология, който в съдебно заседание заяви, се касае за лека телесна повреда на причинените увреждания на Б. и се потвърждава установеното в съдебно удостоверение С. № 95.04/2020г. В съдебно заседание заключението и по СМЕ се поддържа изцяло и е прието като неоспорено от страните. Съдът

кредитира показанията на свидетелите за обстоятелствата, които се установяват и от писмените доказателства по делото, както и от назначените и изслушани СПЕ и СМЕ, които съдът възприема като обективни, всестранни и пълни.

От правна страна: Предявени са: **1. Иск за** неимуществени вреди в размер на 30 000 лева за неимуществени вреди в размер на 30 000 лева за претърпени болки и страдания, причинили на ищеца временно разстройство на здравето, неопасно за живота, в следствие от противоправни действия на служители на СДВР, ведно със законната лихва, считано от 25.04.2020г. датата на настъпилото увреждане и на прекратяване на незаконните действия, до окончателното изплащане на сумата. **2. Иск за** неимуществени вреди в размер на 10 000 лева във връзка с издадената и обявена като незаконосъобразна **Заповед** за задържане с рег. № **22933-770/25.04.2020г** изд. от **Л. К. Л.** на длъжност старши полицаи при 05 РУ - СДВР, от което задържане е получил посттравматичен стрес от преживяното, отразили се изключително негативно на личния му живот и психическото му състояние, ведно със законната лихва, считано от 08.05.2024г., когато е отменена незаконосъобразната заповед с Решение № 20122049 от 08.05.2024г. по нахд № 5323/2020г., на СРС, до окончателното изплащане на сумата.

Исковете са процесуално допустими, предявени срещу надлежен ответник, срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразни действия, съответно незаконосъобразна заповед се твърди, че са причинени вредите.

Разгледани по същество, и двата иска са доказани и частично основателни досежно размера на претендираното обезщетение.

В чл. 7 от Конституцията на Република България е предвидено, че държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и длъжностни лица. Този принцип е залегнал и в разпоредбата на чл. 203 от АПК, съгласно която исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава, а за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Държавата и общините носят отговорност за вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Активно легитимирана страна по иска по чл. 203 от АПК, може да бъде всяко лице, което твърди, че е претърпяло вреди, в следствие на незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни и общински органи и длъжностни лица. Този иск представлява автономно средство за защита на частноправните субекти срещу несъобразена със закона административна дейност. Те обаче следва да докажат претърпените вреди, техния характер и размер и най-вече, че вредоносният резултат е в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на държавен или общински орган или длъжностно лице, при или по повод на изпълнението на административната дейност. Наличието на тези предпоставки е условие за ангажиране на отговорността на държавата и съответно присъждане на обезщетение. Съгласно чл.1, ал.1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне отговорността по чл.1, ал.1 ЗОДОВ за дейност на ответната администрация, следва да са налице следните елементи от правопораждащия я фактически състав: 1.незаконосъобразен акт, действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице, 2. имуществени или неимуществени вреди и 3. пряка причинна връзка между тях. Правото на обезщетение възниква за вредите, които са пряка и

непосредствена последица от увреждането – чл.4 от ЗОДОВ. Преки са вредите, които се намират в причинна връзка с противоправното поведение, а непосредствени – следващите по време и място неправомерния резултат.

С аргумент от чл.154, ал.1 от ГПК, вр. чл.144 от АПК, в тежест на ищеца е да проведе пълно и главно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а на съда - да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав на предявения иск обуславя неговата неоснователност.

Твърденията в исковата молба, релевантни към фактическия състав на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, касаят претърпени неимуществени вреди (душевно болки и страдания) във връзка с нанесен побой на 25.04.2020г. и получени при него телесни/физически наранявания, причинили временно разстройство на здравето на ищеца, неопасно за живота. Ищецът твърди, че в резултат на преживяното се влошило психичното му състояние, изпаднал в шок, постоянно се страхувал за живота си, изолирал се, сънувал кошмари, постоянно му напомняло за случилото се.

По първия предявен иск е налице първият елемент от фактическия състав на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Вредите се претендират от незаконосъобразни действия на полицейски служители, от една страна, които действия се изразяват в упражняване на физическа сила спрямо лицето на 25.04.2020г., а по втория иск вредите се претендират от отменен като незаконосъобразен адм.акт-заповед за задържане на лице на основание чл. 72, ал. 1 от ЗМВР.

По делото безспорно се доказаха действия на полицейски служители, изразяващи се в упражняване на физическа сила спрямо ищеца, по време на извършване на обиск на лицето, преди задържането му. Настоящата съдебна инстанция счита, че такива действия се доказват с приложените към делото доказателства, в т.ч. и с писмените документи на л.8-20 от делото, касаещи образуването нахд № 15802/2020г. и издаденото съдебно медицинско удостоверение № 95.04/2020, в което е направено заключение, че при прегледа на ищеца се установили: кръвонасядания по двете ръце, двата крака, предната и задната повърхности на гръдния кош и двете поясни области; кръгловати изгаряния на дясното бедро. К. изгаряния на дясното бедро могат да се получат от термично въздействие на електрически ток, а останалите травматични увреждания са в резултат от действието на твърди тъпи предмети и могат да се получат по време и начин, както съобщил пострадалият. Заключение на лекар, специалност съдебна медицина, издадено след преглед на 30.04.2020г.

Съдебномедицинското удостоверение е официален документ по смисъла на чл. 179, ал.1 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК, издадено от длъжностно лице в кръга на службата му по установените форма и ред. Удостоверението съставлява доказателство за отразените в него обстоятелства и направеното заключение на експерта. Съдебномедицинското удостоверение не е оспорено от ответника и доказателствената му сила не е опровергана в хода на съдебното производство. В случая уврежданията са от естество временно разстройство на здравето неопасно за живота. Причинили са болки и страдания на ищеца, което се установява и от СМЕ, а при изслушване в съдебно заседание, ВЛ заяви, че уврежданията представляват лека телесна повреда. От друга страна от изслушаната СПЕ са констатирани множество психологически травми за ищеца, подробно описани по-горе в съдебното решение. Наред с това, съдът изцяло кредитира заключенията, приети като неоспорени от страните. Към изложеното следва да се добавят и свидетелските показания. Действията са незаконосъобразни, в нарушение на чл. 85 и чл. 86 от ЗМВР. Използването на физическа сила е допустимо само, когато това е абсолютно необходимо в

изброените в чл. 85, ал. 1 случаи, съобразено с конкретната обстановка, характера на нарушението на обществения ред и личността на правонарушителя. За използването на физическа сила следва да се изготви писмен доклад от служителя, в който да се изложат основанията и обстоятелствата за използване на физическата сила, въз основа на които да се прецени дали са били налице законовите предпоставки за това. В случая липсва доклад по чл. 5, ал. 1 със съдържанието по ал. 2 от Наредба № 8121з – 418/14.03.2017г. за реда за употреба на физическа сила и помощни средства от служителите на МВР, няма данни за основанията, обстоятелствата, причините за физическите действия на служителите на МВР. Настоящата инстанция счита, че тези действия са незаконосъобразни, доколкото не са мотивирани от фактическа и правна страна с доклада по чл. 5 от Наредбата.

Вторият елемент от фактическия състав на отговорността е причиняване на вреди, като се претендират настъпили неимуществени вреди. Твърди се, че в резултат от употребената физическа сила на ищеца е причинено временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Травматичните увреждания са доказани с приетото по делото съдебномедицинско удостоверение, СМЕ изслушаното и прието заключение на в.л. по делото. Те са довели до болки и страдания, съставляващи неимуществени вреди. Доказан е и третият елемент от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал. 1 от ЗОДОВ – причинно – следствената връзка, съдът счита, че неимуществените вреди са в пряка и непосредствена причинно – следствена връзка с незаконните действия, което също се установява от съдебномедицинското удостоверение.

Доказани са всички елементи от фактическия състав на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Претърпените неимуществени вреди следва да бъдат обезщетени, тъй като са налице законовите основания за реализиране на отговорността на държавата в лицето на компетентната административна структура. Съгласно чл.52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост, която като критерий за определяне на паричния еквивалент на моралните вреди, включва винаги конкретни факти, относими към стойността, която засегнатите блага са имали за своя притежател. При преценката за справедливост на размера на неимуществените вреди следва да се вземат предвид всички обстоятелства, които са релевантни за определяне действителните преки и непосредствени вреди, причинени от съответното увреждащо деяние - начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, степента на увреждането, особеностите на всеки конкретен случай, характера и степента на увреждането, начин и обстоятелства, при които е получено, последиците за здравето на ищеца, продължителността и степента на интензитет, възрастта, общественото и социалното му положение. По тези въпроси е формирана практика на ВКС /обобщена в ППВС №4/68 г. и доразвита в множество решения, постановени по реда на чл.290 от ГПК/, според която, понятието „справедливост” по смисъла на чл.52 ЗЗД не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид при определяне на размера на обезщетението – такива при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, и др., като от значение е и възрастта на увредения, общественото му положение, както и редица други обстоятелства, които съдът е длъжен да обсъди и въз основа на оценката им да заключи какъв размер обезщетение по справедливост да присъди за неимуществени вреди. Следва да се вземат предвид във всеки конкретен случай установените по делото конкретни обстоятелства, свързани с характера и тежестта на увреждането, интензитета и продължителността на претърпените емоционални болки и страдания, а така също и икономическото състояние в страната към

момента на увреждането.

В този смисъл, отчитайки установените по делото критерии, релевантни за определяне на справедливото обезщетение за неимуществени вреди, настоящият състав намира, че паричният еквивалент на претърпените вреди, съобразен и със социално-икономическите условия в страната в годината на увреждането е в размер на 5 000 лв. Т. обезщетение се явява обосновано и справедливо. Върху определената сума за обезщетение се дължи и мораторна лихва в размер на законната лихва от датата на преустановяване на незаконните действия на 25.04.2020г. до окончателното плащане, като съгласно т. 4 на Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005г. на ВКС по т. д. № 3/2004г. началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението за незаконните действия и бездействия на административните органи е моментът на преустановяването им. Искът до пълния предявен размер от 30 000 лева следва да бъде отхвърлен. По втория предявен иск-претендиране неимуществени вреди от незаконосъобразната заповед задържане № 2293з-770 от 25.04.2020г. издадена от Л. Л., ст.полицай 05 РУ СДВР, в съдебната практика се приема, че задържането на ищеца, освен че е ограничило свободата му за периода, през който е бил задържан, несъмнено е повлияло върху психическото му състояние, причинявайки емоционален стрес. Самият факт на задържането, фактическото лишаване на лицето от правото на свободно придвижване и изваждането му от нормалната битова среда предполага настъпването на притеснение и психическо напрежение – състояния, присъщи за подобно събитие. Обосновано е да се предположи преживяването на емоционален стрес, причинен от подобно задържане. В случая ищецът е ангажирал СПЕ и гласни доказателства, от анализа на които безспорно се установява настъпването на част от претендираните вреди, изразяващи се в уплаха, стрес, напрежение, притеснение, страх и недоверие към органите на реда. Свидетелските показания са последователни и непротиворечиви, съдът кредитира същите. Сочат за преживян физически и емоционален дискомфорт, чувствал се е психически зле – бил е уплашен, стресиран и притеснен. Всяко вмешателство от вида принудително задържане в личната сфера на човека води до негативно емоционално изживяване, което не се нуждае от специално доказване. Нещо повече, такова страдание не е задължително да достигне до нивото на психологическа травма или разстройство, или има външни признаци или симптоми, не винаги ще се поддава на външни доказателства, като експертни психиатрични или медицински заключения, както и свидетелски показания. В този смисъл е практиката на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) – Решение от 31.03.2016 г. по делото Д. и други срещу България, както и Решение от 31.01.2023 г. по делото С. срещу България. Ако може да се обобщи, самият факт на задържане и фактическо лишаване на лицето от правото на свободно придвижване и изваждането му от нормалната битова среда, предполага настъпването на притеснение и психическо напрежение, емоционален стрес, провокиран от поставянето му в изолирана среда, подозрение, че е извършил престъпление, реален страх от последваща репресия, поради което претендираните неимуществени вреди подлежат на обезщетяване. Всяко вмешателство, от вида принудително задържане, в личната сфера на човека води до негативно емоционално изживяване, което не се нуждае от специално доказване. Съгласно практиката на Европейския съд по правата на човека, такова страдание не е задължително да достигне до нивото на психологическа травма или разстройство, или да има външни признаци или симптоми и не винаги се поддава на външни доказателства.

Създадените за времето на задържане дискомфорт и неудобства произтичат вследствие на изпълнението на незаконосъобразна принудителна административна мярка, каквато по своята същност е заповедта за задържане. Вредите се изразяват освен в ограничение на свободата на движение на ищеца за почти денонощие, още и в унижение, неудобство, страх и

притеснение. От писмените доказателства безспорно се установява, че Б. е преживял негативни емоции в резултат на незаконосъобразно наложеното задържане е преживял психически страдания станали достояние на обществото като цяло, уронен авторитет, чест, достойнство и добро име.

Безспорно е налице и причинно-следствена връзка между изложените до тук преживявания и отменената като незаконосъобразна заповед за задържане, тъй като именно в резултат на нейното изпълнение задържаното лице претърпява тези вреди.

Доказан е и третият елемент от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал. 1 от ЗОДОВ – причинно – следствената връзка, съдът счита, че неимуществените вреди са в пряка и непосредствена причинно – следствена връзка с незаконните действия, което също се установява от разпита на свидетелите и назначената и изслушана СПЕ наличие на страх, напрежение и тревожност при разговор, споделяне или спомняне за процесното събитие през пролетта на 25.04.2020 г.

Съгласно нормата на [чл. 4 от ЗОДОВ](#) държавата дължи обезщетение за всички неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, а съгласно общото правило на [чл. 52 от ЗЗД](#), при репарирание на такъв вид вреди размерът на обезщетението се определя от съда по справедливост. Претендираният от ищеца размер на неимуществени вреди от 5000 лева, съдът намира за доказан и обоснован и възприема за справедливо обезщетение. Съдът съобрази при определяне размера на обезщетението и с практиката обективизирана в решение № 9904/2022 и адм. 5776/2022г. на ВАС.

Съгласно пар. 1 от Заключителните разпоредби на ЗОДОВ за неуредените в този закон въпроси се прилагат разпоредбите на гражданските и трудовите закони. По силата на цитираната препращаща норма, при определяне на размера на претендираните неимуществени вреди, се прилага нормата на чл. 52 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД), която сочи, че тези вреди се определят от съда по справедливост. Съгласно П. 4/1968 г., което и понастоящем се прилага в практиката на съдилищата по чл. 52 ЗЗД, „понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие, то е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания. От значение са и редица други обстоятелства, които съдът е длъжен да обсъди и въз основа на оценката им да заключи какъв размер обезщетение по справедливост да присъди за неимуществени вреди“. Обезщетенията за неимуществени вреди се присъждат за конкретно претърпени физически и психически болки, страдания и неудобства, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Справедливото обезщетяване на неимуществените вреди, каквото изисква чл. 52 ЗЗД, означава съдът да определи точен паричен еквивалент на страданията с оглед конкретните обстоятелства, при които е понесена вредата. Настоящият състав счита, че справедливото обезщетение за негативните емоции, преживени от Б. за периода на задържането му по силата на отменената по съдебен ред Заповед за задържане, издадена от полицейски инспектор при 05 РУ, в размер на 5000лв. Съдът съобразява също характера на увреждането, интензитета на претърпените душевни страдания, периода от време, в който те са търпени и икономическия стандарт в страната. Вземането на пострадалото лице за мораторна лихва върху обезщетението за вреди става изискуемо от момента на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт, от който се претендира обезвредата. Тази дата, в случая, е **07.06.2024г.** г. В този смисъл е посоченото в т. 4 от мотивите на Тълкувателно

решение № 3 от 22.04.2004 г. на Върховния касационен съд по тълк. гр. д. № 3/2004 г., което е задължително, на основание чл. 130, ал. 2 от Закона за съдебната власт, за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове. Поради това претенцията на касационния жалбоподател за присъждане на мораторна лихва върху вземането за обезщетение, следва да се уважи, считано от 07.06.2024 г. до изплащането на обезщетението.

При този изход на правния спор, своевременно направено искане и доказани разноски по списък, ищеца претендира в общ размер на 3510 лева, представляващи платена държавна такса, адвокатско възнаграждение-2500лв и разноски за експертизи-1000лв. По отношение на претендирания размер за адвокатското възнаграждение в размер на 2500лв, с оглед направено възражение за прекомерност съдът намира същото за неоснователно, с оглед чл. 7, ал. 2, т. 3 и чл. 7, ал. 9 от Наредба № 1 за възнаграждения за адвокатска работа. В този смисъл, като взе предвид фактическата и правна сложност на делото, уважената част от иска, съдът намира, че следва да се уважи в справедлив размер от 2500 лева адвокатско възнаграждение, договорено и внесено, както и 1000 лв-възнаграждение за вещи лица, 10 лева-внесена държавна такса.

На ответника, на основание чл.10, ал. 4 от ЗОДОВ, следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение съгласно чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, съразмерно с отхвърлената част от иските в размер от 112,50 лева.

Водим от горното, съдът

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица], на основание чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ да заплати на А. Е. Б. от [населено място], ж.к. „О. купел „517, вх. Ж, ет. 7, ап.73, сума в размер на 5 000/пет хиляди/ лева, неимуществени вреди, представляващи претърпени болки и страдания, причинили му временно разстройство на здравето, неопасно за живота, вследствие от противоправни действия на служители на СДВР, ведно със законната лихва, считано от 25.04.2020г. датата на преустановяване на незаконосъобразните действия, до окончателното изплащане на сумата, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата до пълния предявен размер от 30 000/тридесет хиляди/ лева, като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица], на основание чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ да заплати на А. Е. Б. от [населено място],[жк], вх. Ж, ет. 7, ап.73, сума в размер на 5000/пет хиляди/ лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди във връзка с издадената и отменена като незаконосъобразна **Заповед** за задържане с рег. № **22933-770/25.04.2020г.** изд. от старши полицаи при 05 РУ - СДВР, от което ищеца е получил посттравматичен стрес от преживяното, отразили се негативно на личния му живот и психическото му състояние, ведно със законната лихва, считано от 07.06.2024г., когато е отменена незаконосъобразната заповед с влязло в сила съдебно решение № 20122049 от 08.05.2024г. по нахд № 5323/2020г., СРС, до окончателното изплащане на сумата, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата до пълния предявен размер от 10 000/десет хиляди/ лева, като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица] да заплати на А. Е. Б. от [населено място],[жк], вх. Ж, ет. 7, ап.73, сума в размер на 3510/три хиляди петстотин и десет/ лева, представляваща разноски по делото.

ОСЪЖДА А. Е. Б. от [населено място],[жк], вх. Ж, ет. 7, ап.73 да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица] сума в размер на 112,50/сто и дванадесет лева и 50ст./, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ